

22457 - Duâ ve zikirleri, belirli bir sayı ile sınırlı tutmak, dînde vârid olmamıştır

Soru

Örneğin: 29 defa "Yâ Latîf", 306 defa "Yâ Kahhâr" ve 450 defa "Hasbunallahu ve ni'mel-vekîl" demek gibi, duâ ve zikirleri yapmanın esası (dînde delili) nedir?

Bu duâ ve zikirleri yapmak doğru mudur, yoksa değil midir? Çünkü ben, Kur'an ve sünnette bu duâ ve zikirlerin yapıldığına dâir bir şey bulamadım.

Detaylı cevap

Bu sayı ve miktardaki bu duâ ve zikirlerin, hiçbir doğru esası bilinmemektedir. Bu duâ ve zikirler, bazı bid'atçıların, genellikle de tasavvufçuların belirledikleri (uydurdukları) sayı ve miktarlardır. Bu kimseler, duâ ve zikirlerin sayı ve miktarını, kendi yanlarından belirleyip şöyle demektedirler:

"Kim bu duâyı, şu şu kadar yaparsa, şu şu kadar ona fayda verir ve onu şu şu kadar korur."

"Kim, falanca duâ veya zikri okursa, şu şu kadar sevap kazanır."

Bilindiği gibi, vahiy yolu olmadan bu gibi şeyleri bilmek mümkün değildir. Bu konudaki kâide şudur:

Duâ ve zikirler iki kısımdır:

Birincisi:

Kur'an ve sünnette vârid olan (gelen) duâ ve zikirler, ya belirli bir zaman veya belirli bir mekan veyahut da belirli bir durum ile sınırlıdır. Bu kısım duâ ve zikirlerin; zamanı veya durumu veya mekanı veya lafzı veyahut da onunla duâ edenin haline göre, hiçbir fazlalık veya noksanlık olmadan geldiği gibi yapılmasıdır.

İkincisi:

Hiçbir zaman veya mekan ile sınırlı olmayan mutlak olan bütün duâ ve zikirlerdir ki bunun iki hali vardır:

1. Bu duâ ve zikirlerin, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den gelmiş olduğu lafızıyla yapılması, belirli bir zaman veya mekana has kılınmaması veyahut da belirli bir sayı ile sınırlı olunmamasıdır.

2. Bu duâ zikirlerin, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den gelmiş olmaması, aksine kişinin kendi yanından getirmesi veya seleften nakledilmiş olmasıdır. Bir kulun bu duâ ve zikirleri yapması, beş şartla câizdir:

Birincisi:

Duâ ve zikir, en güzel ve en açık lafızlardan seçilmelidir. Çünkü bu makam, kulun, Rabbi ve ma'budu Allah Teâlâ'ya yalvarıp yakarma makamıdır.

İkincisi:

Duâ ve zikrin lafızları, Arapça anlama uygun olmalıdır.

Üçüncüsü:

Örneğin; Allah Teâlâ'dan başkasından yardım ve imdat dilemek gibi, duâ ve zikir, dînî bakımdan sakıncalı şeylerden uzak olmalıdır.

Dördüncüsü:

Duâ ve zikir mutlak olmalı, herhangi bir zaman veya durum veyahut da mekan ile sınırlı olmamalıdır.

Beşincisi:

Bu duâ ve zikir, sünnet haline getirilmemeli ve buna devam edilmemelidir. (Bekr Ebu Zeyd; "Tashihi'd-Duâ"; s: 42) adlı kitaptan özetle.

Yukarıda anlatılanlara göre, soruda zikredilen lafızlar (sözler), Kur'an ve sünnette geçen şer'î (dînî) lafızlardır, fakat bu sayılarla (miktarlarla) sınırlandırılmış olması, dînde sonradan çıkarılan bir durumdur ve buna devam edip bağlı kalmak doğru değildir. Aksine insan, duâsı sırasında bu lafızlarla duâ etmeli ve Allah Teâlâ'ya bütün güzel isimleriyle yalvarıp yakarmalıdır. Fakat kendi yanından Allah Teâlâ'nın güzel isimlerinden bazını belirli bir sayı veya belirli bir zaman ile sınırlandıramaz. Aksine biz, dînde gelen özel şekline bağlı kalmalıyız. Bize belirli bir şekilde gelmeyen duâ ve zikri, kendi yanımızdan belirli bir zaman veya mekanla sınırlı kılamayız. Çünkü bu davranışta, nübüvvet (peygamberlik) makamına (Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in hakkına) tecavüz vardır.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.